

Nr 54.

Av herrar **Werner** och **Lövgren** i Nyborg, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 32, med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen, lag om tillägg till lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, lag om ändrad lydelse av 2 kap. 9 § strafflagen och lag om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.*

I proposition nr 32 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga dels förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 65 och 67 utsökningslagen dels förslag till lag om tillägg till lagen av den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta, dels förslag till lag om ändrad lydelse av 2 kap. 9 § strafflagen, dels förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.

Mot de förslag, som här föreligga, kan man göra den anmärkningen; att formuleringen på vissa punkter är sådan, att den som skall tillämpa lagen lätt kan få den uppfattningen, att meningen är, att det underhåll åt gäldenär, som ifrågasättes, skall tilltagas så knäppt, att det blott är fråga om att skydda honom från den rena svälten.

Att lagförslagen kunna giva anledning till en dylik tolkning, intygas även av lagrådet, som på denna punkt yttrar sig på följande sätt:

Enligt departementschefens yttrande bör, i fråga om fredande av erforderliga medel till underhåll för gäldenären och hans familj, gälla detsamma, när avlöning utmätas som när införsel däri beviljas.

Förslagets avfattning är dock knappast förenlig med denna mening.

Lagen om införsel talar i 6 § om underhåll utan särskilt angivande av dess beskaffenhet. Det lärer följaktligen få anses, att underhållet

skall vara *skäligt*, ej blott nödortfigt. Förslaget åter stadgar, att undantagandet från utmätning skall avse blott vad som erfordras till nödigt underhåll. I själva verket synes det också väl försvarligt att vid införelse taga större hänsyn till gäldenärens anspråk på underhåll än vid utmätning, liksom det föreslagna stadgandet om nödigt underhåll i 67 § står i god överensstämmelse med vad i 65 § föreskrives beträffande nödortfigt uppehälle.

Med hänsyn till vad här sagts kan det finnas skäl för en omformulering av § 65 och § 67 i sådan riktning, att det av lagtexten tydligt framgår, att underhållet skall vara *skäligt* och ej blott *nödortfigt*. Med anledning härav föreslås härnedan en ändring av lagtexten.

Ett sådant yrkande är så mycket mera befogat, som i vissa utländska lagar bestämmelser finnas om att ett visst fastställt belopp alltid skall undantagas från utmätning. Enligt det nu föreliggande lagförslaget överlämnas det däremot till vederbörande utmätningsman att fastställa nämnda belopp, vilket synes vara en mycket betänklig utväg, om ej tydligt och klart utsäges, att underhållet skall vara *tillräckligt* och ej nödortfigt.

I ett fall kan dock denna fordran i någon mån eftergivnas, nämligen då borgenären befinner sig i lika behövande ställning som gäldenären. Om utmätningsmannens skyldighet att vid sådana tillfällen taga hänsyn härtill säges i den kungl. propositionen följande:

Det må emellertid påpekas, att det nu sagda icke utesluter att vid utmätning tages någon hänsyn till en fordrans behjärtansvärda beskaffenhet. Utan särskilt stadgande lär man kunna förväntas att, där fordringen är sådan och borgenären kan antagas befinna sig i lika behövande ställning som gäldenären, utmätningsmannen anlägger en strängare prövning i fråga om vad som bör förbehållas gäldenären och beräknar det honom tillkommande existensbelopp så lågt som möjligt.

Man kan emellertid ej anse, att ett påpekande av en sådan sak är tillräckligt genom att det införes i en motivering. Motiveringar komma i allmänhet ej att läsas av dem som skola tillämpa lagen. Därför påyrkas, att saken klarlägges genom att nämnda motivering införes i lagtexten på sätt här nedan angives.

Det hemställes alltså, att riksdagen måtte antaga nedanstående:

**Förslag till lag
om ändrad lydelse av 65 och 67 §§ utsökningslagen.**

Häri genom förordnas, att 65 och 67 §§ utsökningslagen skola erhålla följande ändrade lydelse:

65 §.

Från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock, till ett värde av högst femhundra kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. Saknas utväg till nödtorftigt uppehälle; då skall från utmätning undantagas av det förråd, som i huset finnes, vad till underhåll för en månad tarvas, eller, där tillräckligt förråd ej finnes, av penningar, som gäldenären innehar eller äger innestående i bank eller annan penninginrättning, så mycket som erfordras för anskaffande av det felande. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, varför pantsättningen skett.

67 §.

Gäldenärs innestående avlöning för tjänst eller annan arbetsanställning eller innestående pension å rikets stat må icke utmätas, förr än gäldenären är berättigad att avlöningen eller pensionen lyfta; och skall, ändå att avlöningen eller pensionen är förfallen, därav från utmätning undantagas vad som erfordras till skäligt underhåll åt gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn eller adoptivbarn till nästa förfallodag. Är avlöningen eller pensionen lyftad, skall av penningar, som gäldenären innehar eller äger innestående i bank eller annan penninginrättning, undantagas motsvarande belopp.

Är i lag eller författning särskilt stadgat, att viss egendom ej må utmätas, eller är av Konungen för viss pensions- eller livränteanstalt förordnat, att därifrån utgående pension eller livränta ej må tagas i mät; lände det till efterrättelse.

Vid bestämmande av underhåll åt gäldenär skall hänsyn tagas till om borgenären kan antagas befinna sig i lika behövande ställning som gäldenären. Utmätningssmannen skall i sådant fall anlägga en strängare

prövning i fråga om vad som bör förbehållas gäldenären och beräkna det honom tillkommande existensbelopp med hänsyn därtill.

Om införsel i avlöning, pension eller livränta är särskilt stadgat.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1919.

Förslag till lag

om tillägg till lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta.

(Lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

Förslag till lag

om ändrad lydelse av 2 kap. 9 § strafflagen.

(Lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

Förslag till lag

om ändrad lydelse av 30 § konkurslagen.

(Lika med Kungl. Maj:ts förslag.)

Stockholm den 29 nov. 1918.

Alfr. Werner.

O. W. Lövgren.